

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

FACTORS INFLUENCING THE DECISION TO PURSUE HIGHER EDUCATION AMONG SENIOR HIGH
SCHOOL STUDENTS UNDER THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION, PATTANI PROVINCE

ประวดี บุญประเสริฐ¹ ฟาซีเยห์ เจ๊ะเลาะ²

คอรีเยะ มะมิง³ ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ⁴

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prawat Bunprasert¹ Fasiyah Cheleh²

Khoriya Maming³ Narongsak Robkob⁴

Prince of Songkla University, Pattani

Corresponding Author E-mail : testwattan109@gmail.com¹, fare00008@gmail.com²,

khoriya301@gmail.com³, narongsak.r@psu.ac.th⁴

(Received : December 7, 2025; Edit : December 24, 2025; accepted : December 24, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ 2) เปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเรียนต่อตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น รายได้ของครอบครัวและความสนใจศึกษาต่อ ซึ่งในงานวิจัยนี้เน้นนักเรียนในพื้นที่มีข้อจำกัดด้านภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลสูงกว่าปัจจัยอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 268 คน กำหนดขนาดด้วยโปรแกรม G*Power และสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.958 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent Samples t-test และ One-way ANOVA (f-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, S.D.= 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเฉพาะปัจจัยย่อยที่สะท้อนถึง ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ความสนใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน และความคาดหวังต่อโอกาสในการประกอบอาชีพในอนาคต ขณะที่ปัจจัยด้านครอบครัวมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ปัจจัยในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาตามเพศ ระดับชั้น รายได้ของครอบครัว และลักษณะการเลือกเรียนต่อ โดยนักเรียนเพศหญิงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านครอบครัวมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยด้านครอบครัวสูงกว่าระดับชั้นอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทัศนคติมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนของรายได้ครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาทสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทโดยระดับปัจจัยด้านทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านครอบครัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อตรวจสอบตามลักษณะของการเรียนต่อ นักเรียนที่มีแนวโน้มเลือกเรียนต่อสายอาชีพสูงกว่าสายสามัญโดยในด้านครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน พบว่านักเรียนที่มีความสนใจศึกษาต่อต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านทัศนคติ และด้านครอบครัว ซึ่งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน(One-way ANOVA) พบค่า F อยู่ในช่วง 3.77-5.191 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ปัจจัยการตัดสินใจ, การเลือกเรียนต่อ, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

Abstract

This research aimed to 1) study the level of factors influencing the decision to continue education and 2) compare factors in choosing to continue education according to the variables of gender, grade level, family income, and interest in further education. This research focused on students in areas with geographical and cultural limitations, where personal factors had a greater influence than other factors. The sample for this research consisted of 268 upper secondary school students from schools under the Office of the Private Education Commission in Pattani Province, determined using the G*Power program and cluster sampling. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire on factors influencing the decision to continue education, with a content validity index of 0.80-1.00 and a reliability coefficient of 0.958. The statistical methods used to analyze the data included frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t-test, and One-way ANOVA (f-test).

The research results showed that 1) the overall factors influencing the decision to continue education were at a high level ($\bar{X}=3.98$, S.D.= 0.94). When considering each aspect, the personal reasoning factor had the highest mean, especially the sub-factors reflecting the needs and aptitudes of the students. The study found that interest in chosen fields of study and expectations regarding future career opportunities were significantly influenced by family factors, while family factors had the lowest average score. 2) Factors influencing the choice of further education among upper secondary school students differed significantly when considering gender, grade level, family income, and type of further education chosen. Female students were significantly more influenced by family factors than male students ($p < .05$). Sixth-grade students showed a significantly higher average score for family factors than other grade levels ($p < .01$). Personal reasons and attitudes were also significantly influenced ($p < .05$). Regarding family income, those earning over 50,000 baht showed a higher tendency towards vocational education than those earning less than 10,000 baht. Attitudes were significantly influenced ($p < .01$), as were personal reasons, curriculum, and family factors ($p < .05$). Comparing the factors influencing students' decisions to pursue further education, it was found that students with different levels of educational interest had significantly different opinions regarding the factors influencing their decision. Specifically, personal reasons, attitudes, and family factors were considered. One-way ANOVA revealed F-values ranging from 3.77 to 5.191, with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Decision-making factors, Choosing further education, Pattani Provincial Office of the Private Education Commission

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมีคุณภาพ การตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่สะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาในระดับบุคคล และระดับประเทศ โดยเฉพาะในช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่นักเรียนต้องเลือกเส้นทางการศึกษาต่อเพื่อเตรียมเข้าสู่ระดับอุดมศึกษา หรือการศึกษาด้านอาชีพให้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว (จำลอง นามูลตรี, 2561:1)

ในปัจจุบันการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย ทั้งด้านเหตุผลส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน ทัศนคติ ครอบครัว และการสนับสนุนจากสังคม ปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทร่วมกันในการกำหนดแนวทางการตัดสินใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (จิรัชดี กิ่งจันทร์และคณะ, 2566:43) ที่พบว่า ปัจจัยทางครอบครัว รายได้ และแรงจูงใจส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของนักเรียนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย นอกจากนี้ (จุไรรัตน์ ศิริมิ่งมูล, 2562:ก) พบว่า ปัจจัยด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย หลักสูตรที่เปิดสอน และโอกาสในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของแก่นของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แม้มีการศึกษาก่อนหน้าเกี่ยวกับปัจจัยการเลือกเรียนต่อจำนวนมาก แต่ยังคงขาดงานวิจัยที่เน้น การเปรียบเทียบปัจจัยเชิงจิตวิทยา(เหตุผลส่วนบุคคล) และปัจจัยเชิงสังคม(ครอบครัว/เพื่อน) ในกลุ่มนักเรียนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ผลการศึกษาของ (วันวิสา ชมพูวิเศษ, 2563:3) ยังยืนยันว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและแรงจูงใจส่วนบุคคลส่งผลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ขณะที่ (สุโขชะ จานงลักษณ์, 2564:93) พบว่า ภาพลักษณ์ของคณะและความเชื่อมั่นในคุณภาพของหลักสูตรมีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับปริญญาตรีของนักศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (จำลอง นามูลตรี, 2561:4) ที่ระบุว่า นักเรียนมักพิจารณาปัจจัยด้านโอกาสในการมีงานทำและความมั่นคงในอนาคตเป็นหลัก ในบริบทของจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย การตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายยังมีความสำคัญ เพราะนอกจากจะสะท้อนความต้องการและความพร้อมของผู้เรียนแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับโอกาสทางเศรษฐกิจและการพัฒนาชุมชนในระยะยาว ผู้เรียนในพื้นที่นี้ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ การเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดแนวทางการแนะแนวการศึกษาต่อที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของพื้นที่ ดังนั้นการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานียังอยู่ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะ โดยส่วนใหญ่เติบโตในครอบครัวและชุมชนที่ให้ความสำคัญกับศาสนา วิถีชีวิต และค่านิยมของชุมชน ซึ่งส่งผลต่อกระบวนการคิดและการตัดสินใจด้านการศึกษาของผู้เรียน โดยการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนกลุ่มนี้มักอิงปัจจัยด้านครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองและความสอดคล้องกับหลักศาสนา มากกว่าปัจจัยด้านชื่อเสียงของสถาบันหรือการแข่งขันทางการศึกษาเพียงอย่างเดียว

การเลือกเรียนต่อของนักเรียนยังมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาการศึกษาตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต การทำความเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนจึงเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยพิจารณาในมิติต่าง ๆ ได้แก่ เหตุผลส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน ทัศนคติ ครอบครัว และการสนับสนุน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้วางแผนพัฒนาระบบแนะแนวการศึกษาต่ออย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีการตัดสินใจเลือกเรียนต่ออย่างมีเหตุผล เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ และศักยภาพของตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

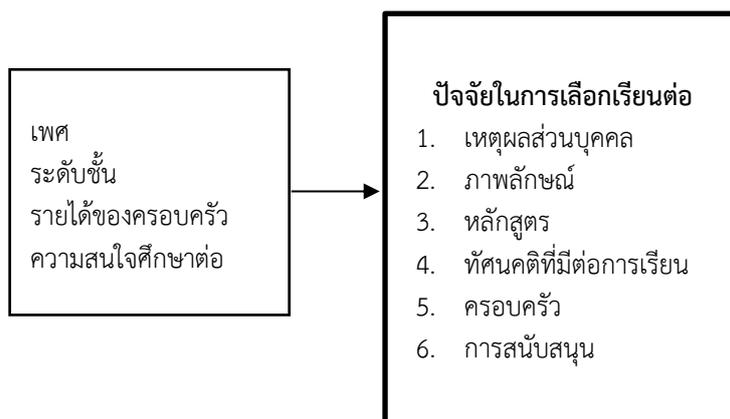
วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ตามตัวแปร 1) เพศ 2) ระดับชั้น 3) รายได้ของครอบครัว 4) ความสนใจศึกษาต่อ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าสังเคราะห์เอกสารในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง ปัจจัย ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยสามารถสร้างกรอบแนวคิดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 4,369 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 268 คน ซึ่งได้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ โปรแกรม G*power ซึ่งกำหนดค่าดังนี้ ขนาดอิทธิพล Effect size (f^2)=0.25 ความแปรปรวนของการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก, ระดับนัยสำคัญทางสถิติ α =.05 การยอมรับความเสี่ยงในการปฏิเสธสมมติฐาน ที่เป็นจริงได้ 5%, จำนวนตัวแปรอิสระ ตัวทำนาย=6

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น รายได้ของครอบครัว ความสนใจศึกษาต่อ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ เหตุผลส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน ทักษะที่มีต่อการเรียนสายอาชีพ ครอบครัว และการสนับสนุน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสำรวจปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะคำถาม ปลายปิด (Checklist และแบบเลือกตอบ) จำนวน 6 ข้อ ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา รายได้ของครอบครัว และความสนใจศึกษาต่อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1. ด้านเหตุผลส่วนบุคคล 2. ด้านภาพลักษณ์ 3. ด้านหลักสูตร 4. ด้านทักษะที่มีต่อการเรียนสายอาชีพ 5. ด้านครอบครัว 6. ด้านการสนับสนุน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรที่จะทำการวัด ทบทวนกรอบแนวคิดในเรื่องลักษณะพื้นฐานของนักเรียน อันได้แก่ เพศ ระดับชั้น รายได้ของครอบครัว และความสนใจศึกษาต่อเป็นตัวแปรอิสระ และปัจจัยทั้ง 6 ด้านเป็นตัวแปรตาม ก่อนนำไปพัฒนาเป็นข้อคำถามของเครื่องมือที่สอดคล้องกับค่านิยม และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. ออกแบบโครงสร้างเครื่องมือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป และส่วนที่ 2 ข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พร้อมคำชี้แจงระดับคะแนน
3. เขียนข้อคำถามฉบับร่าง เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
  - 3.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนี ความสอดคล้องของแต่ละข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตั้งแต่ 0.80-1.00 ข้อคำถามทุกข้อสามารถนำไปใช้ได้
  - 3.2 นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.958
4. จัดทำฉบับจริง และทำการเก็บข้อมูลผ่านทาง Google Form ตรวจสอบครบถ้วนถูกต้องของข้อมูล แปลงค่าข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องของ เพศ อายุ ระดับชั้น ประเภทโรงเรียน รายได้ครอบครัว และความสนใจศึกษาต่อ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean; $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าระดับความคิดเห็นของนักเรียนต่อ ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ ในแต่ละด้าน อันได้แก่ เหตุผลส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา หลักสูตร ที่คนคิดที่มีต่อการเรียนสายอาชีพ ครอบครัว การสนับสนุนจากสังคมและโรงเรียน
3. การวิเคราะห์ Independent Samples t-test สำหรับข้อมูลเพศที่มีต่อปัจจัยทั้ง 6 ด้าน และ One-way ANOVA (f-test) สำหรับข้อมูลด้านระดับชั้นเรียน ด้านรายได้ของครอบครัว และด้านความสนใจเลือกเรียนต่อเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกเรียนต่อของนักเรียน
4. การเปรียบเทียบรายคู่เพื่อระบุว่าการแตกต่างกัน เพื่อระบุกลุ่มที่มีความแตกต่างอย่างชัดเจน โดยเลือกใช้วิธี LSD (Least Significant Difference) เพื่อให้สามารถตีความผลการเปรียบเทียบความแตกต่างโดยรวมระหว่างกลุ่มได้อย่างชัดเจน และตรงตามลักษณะของข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 268 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 68.6 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 91.5 ครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 83.0 แสดงให้เห็นถึงฐานะทางเศรษฐกิจระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ และเมื่อพิจารณาความสนใจในการศึกษาต่อ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มต้องการเรียนต่อในสายวิชาการ(ระดับมหาวิทยาลัย) มากกว่าสายอาชีพซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมด้านการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในจังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามจากแบบสอบถาม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับของปัจจัยที่ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 268 คน

ปัจจัยการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) เหตุผลส่วนบุคคล	4.18	0.82	มาก
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.13	0.79	มาก
3) หลักสูตร	4.08	0.84	มาก
4) ทักษะที่ีมีต่อการเรียนต่อสายอาชีพ	3.73	1.14	มาก
5) ครอบครัว	3.62	1.05	มาก
6) การสนับสนุน	3.94	1.00	มาก
ภาพรวม	3.95	0.94	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95, S.D.=0.94$) และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.82$) คือด้านเหตุผลส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคล

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยมศึกษาเป็นปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อ	3.97	0.84	มาก
2) ความชอบเรียนวิชาที่ลงมือปฏิบัติมากกว่าการเรียนวิชาทฤษฎี	4.16	0.82	มาก
3) เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพอิสระได้	4.16	0.82	มาก
4) การมีความสนใจและชอบในสายวิชาที่เรียน	4.20	0.74	มาก
ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5) นักเรียนสามารถหารายได้ระหว่างเรียนจนเจือครอบครัวได้	3.95	0.95	มาก
6) แรงจูงใจที่จะศึกษาต่อ เพื่อจบแล้วทำงานที่มีรายได้สูง	4.29	0.76	มาก
7) แรงจูงใจที่จะศึกษาต่อ เพื่อความรู้ความชำนาญสายวิชาชีพ	4.21	0.80	มาก
8) แรงจูงใจที่จะศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพ	4.33	0.72	มาก
9) เรียนจบแล้วได้ทำงานในบริษัททั้งภาครัฐและเอกชน/องค์กรชั้นนำของประเทศหรือต่างประเทศ	4.06	0.89	มาก
10) เรียนจบมีงานทำแน่นอน	4.34	0.85	มาก
11) มีความรู้ ทักษะปฏิบัติ ในการ ประกอบอาชีพของตนเอง	4.29	0.73	มาก
ภาพรวม	4.18	0.82	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18, S.D.=0.82$) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือเมื่อเรียนจบแล้วมีงานทำแน่นอน ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.85$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนสามารถหารายได้ระหว่างเรียนจนเจือครอบครัวได้ ($\bar{X}=3.95, S.D.=0.95$)

ตารางที่ 3 ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา

ปัจจัยที่ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) สถานศึกษามีความพร้อมทั้งบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ	4.09	0.83	มาก
2) ครูผู้สอนมีความสามารถน่าเชื่อถือ	4.25	0.77	มาก
3) อาคารสถานที่ของสถานศึกษามีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	4.15	0.78	มาก
4) สถานศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา	4.17	0.72	มาก
5) สถานศึกษามีสื่อเทคโนโลยี อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	4.15	0.82	มาก
6) สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนว่าสามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ	4.15	0.77	มาก

7) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมแก่นักเรียน	4.22	0.76	มาก
8) สถานศึกษาได้รับรางวัลและการยกย่องในด้านต่างๆ	4.03	0.78	มาก
9) ผู้เรียนที่จบจากสถานศึกษาเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม	3.97	0.83	มาก
10) ผู้ปกครองให้ความเชื่อมั่น และนิยมส่งบุตรหลาน	4.17	0.69	มาก
11) ไม่มีปัญหาความรุนแรง การทะเลาะวิวาท ปัญหาอบายมุข มีความปลอดภัยในการเรียน	4.05	0.95	มาก
ภาพรวม	4.13	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.95) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือครูผู้สอนมีความสามารถน่าเชื่อถือ ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.78) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้เรียนที่จบจากสถานศึกษาเป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.83)

ตารางที่ 4 ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) เป็นวิทยาลัยที่มีทุนสนับสนุนการศึกษา	4.22	0.85	มาก
2) ค่าเทอมมีราคาที่เหมาะสมและไม่แพง	4.26	0.87	มาก
3) ค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าเทอมไม่สูงเมื่อเทียบกับ วิทยาลัยอื่น	4.13	0.87	มาก
4) หลักสูตรที่เปิดสอนมีชื่อเสียง	3.84	0.80	มาก
5) หลักสูตรที่เปิดสอนตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน	3.94	0.84	มาก
6) หลักสูตรที่เปิดสอนมีคุณภาพและมีหน่วยกิตที่ เหมาะสม	4.03	0.80	มาก
7) หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นด้านทักษะ	4.02	0.84	มาก
8) มีหลักสูตรและสาขาวิชาที่ตรงตามความต้องการของนักศึกษา	4.17	0.80	มาก
9) มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่ต่อเนื่อง เชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ อาชีวศึกษา/ อุดมศึกษา สามารถเรียนต่อได้ จนจบปริญญาตรี	4.12	0.81	มาก
10) มีหลักสูตร/สาขาวิชาที่ได้ทั้งเรียนในสถานศึกษาและประสบการณ์ทำงาน จริงในสถานประกอบการ	4.10	0.82	มาก
ภาพรวม	4.08	0.84	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านหลักสูตรการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.84) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือค่าเทอมมีความเหมาะสมและไม่แพง ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.87) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หลักสูตรที่เปิดสอนมีชื่อเสียง ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.80)

ตารางที่ 5 ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านทัศนคติ

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ตั้งใจกำหนดจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพของตนเองก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อ	3.96	0.87	มาก
2) มั่นใจว่าสามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ง่ายมีมนุษยสัมพันธ์กับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.10	0.81	มาก
3) ชอบเรียนปฏิบัติมากกว่าเรียนทฤษฎี	4.16	0.89	มาก
4) ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญ	2.69	1.25	ปานกลาง
ภาพรวม	3.73	1.14	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านทัศนคติที่มีต่อการเลือกเรียนต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$, S.D.=1.14) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือชอบเรียนปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.89) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่ชอบเรียนวิชาสามัญ ($\bar{X}=2.69$, S.D.=1.25)

ตารางที่ 6 ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านครอบครัว

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ผู้ปกครองมีอาชีพที่มั่นคงมีรายได้พอเลี้ยงชีพในครอบครัว	3.69	0.89	มาก
2) ผู้ปกครองให้คำปรึกษาและแนะนำให้เลือกเรียนต่อ	3.78	0.96	มาก
3) ญาติพี่น้องให้คำปรึกษาและแนะนำให้เลือกเรียนต่อ	3.67	1.03	มาก
4) ผู้ปกครองคาดหวังและสนับสนุนให้เรียนต่อ	3.84	0.98	มาก
5) ผู้ปกครองเห็นว่าให้เรียนสายอาชีพเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงาน	3.66	0.97	มาก
6) ผู้ปกครองเห็นว่าเรียนสายอาชีพแล้วมีงานทำ	3.91	0.95	มาก
7) ผู้ปกครองเห็นว่าค่าใช้จ่ายในการเรียนเรียนต่อสามารถจ่ายค่าเล่าเรียนได้จนจบ	3.69	0.94	มาก
8) ครอบครัวต้องการให้ช่วยเหลืองานที่สอดคล้องกับงานที่มีอยู่	3.55	0.96	มาก
9) ครอบครัวสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อต้องเลือกตามที่ตั้ง	3.39	1.11	มาก
10) ผู้ปกครองเคยเรียนและจบจากสายนี้	3.00	1.34	ปานกลาง
ภาพรวม	3.62	1.05	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$, S.D.=1.05) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้ปกครองเห็นว่าเรียนสายนี้แล้วมีงานทำ ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.95) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้ปกครองเคยเรียนและจบจากสายนี้ ($\bar{X}=3.00$, S.D.=1.34)

ตารางที่ 7 ระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านการสนับสนุน

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) สถานศึกษามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี กีฬาและการบริการชุมชน	3.53	1.05	มาก
2) สถานศึกษาเปิด โอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามความถนัดของตนเอง	4.09	0.95	มาก
3) สถานศึกษาสนับสนุน ให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.95	0.94	มาก
4) มีโครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและโครงการหารายได้ระหว่างเรียน	4.19	0.93	มาก
ภาพรวม	3.94	1.00	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าระดับการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านการสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.=1.00) ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีโครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและโครงการหารายได้ระหว่างเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.93) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สถานศึกษามีกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านดนตรี กีฬาและการบริการชุมชน ($\bar{X}=3.53$, S.D.=1.05)

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 6 ด้านจำแนกตามเพศ (Independent Samples t-test)

ด้าน	ชาย		หญิง		t*	p-values
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) เหตุผลส่วนบุคคล	4.12	0.57	4.20	0.45	1.286	0.199
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.07	0.63	4.15	0.54	1.064	0.288
3) หลักสูตรการเรียนการสอน	4.00	0.69	4.12	0.59	1.495	0.136
4) ทัศนคติ	3.79	0.69	3.70	0.61	1.082	0.280
ด้าน	ชาย		หญิง		t*	p-values
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5) ครอบครัว	3.79	0.68	3.54	0.74	2.553	0.011*
6) การสนับสนุน	3.90	0.76	3.96	0.71	0.597	0.551
ภาพรวม	3.95	0.67	3.95	0.61	1.346	0.244

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่านักเรียนที่มีเพศต่างกันจะมีปัจจัยในการเลือกเรียนต่อไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 6 ด้านจำแนกตามระดับชั้น (One-way ANOVA (f-test))

ด้าน	ม.4		ม.5		ม.6		F*	p-values	คู่ที่ต่างกัน
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1) เหตุผลส่วนบุคคล	3.97	0.82	4.12	0.80	4.25	0.78	3.365	0.036*	ม.4-ม.6
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	3.91	0.75	4.05	0.70	4.10	0.68	1.770	0.172	-
3) หลักสูตรการเรียนการสอน	4.00	0.76	4.11	0.74	4.22	0.70	1.496	0.226	-
4) ทัศนคติ	3.80	0.79	3.95	0.73	4.18	0.69	4.499	0.012*	ม.4-ม.6
5) ครอบครัว	3.62	0.77	3.79	0.75	3.94	0.73	5.558	0.004**	ม.4-ม.6
6) การสนับสนุน	3.89	0.80	3.96	0.78	4.00	0.74	0.243	0.785	-
	3.87	0.78	4.00	0.75	4.12	0.72	2.822	0.206	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่านักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีปัจจัยในการเลือกเรียนต่อไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน และจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้น ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้ทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านทัศนคติ และด้านครอบครัวสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่านักเรียนในระดับชั้นที่ใกล้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักและความชัดเจนในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อมากกว่านักเรียนระดับชั้นอื่น

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 6 ด้านจำแนกตามรายได้ครอบครัว (One-way ANOVA (f-test))

ด้าน	น้อยกว่า 10,000		10,001-20,000		20,001-40,000		40,001-50,000		มากกว่า 50,000		F*	p-values	คู่แตกต่าง
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1) เหตุผลส่วนบุคคล	3.96	0.50	4.08	0.46	4.21	0.50	4.20	0.40	4.24	0.39	3.482	0.032*	<10,000- >50,000
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	3.88	0.57	4.01	0.59	4.10	0.44	4.09	0.51	4.15	0.66	1.734	0.164	-
3) หลักสูตรการเรียนการสอน	3.95	0.62	4.06	0.61	4.17	0.66	4.15	0.58	4.22	0.72	2.472	0.046*	<10,000- >50,000
ด้าน	น้อยกว่า 10,000		10,001-20,000		20,001-40,000		40,001-50,000		มากกว่า 50,000		F*	p-values	คู่แตกต่าง

	$\bar{X}$	S.D.											
4) ทศนคติ	3.72	0.59	3.80	0.68	3.89	0.67	3.95	0.42	4.00	0.90	4.108	0.008**	<10,000– >50,000
5) ครอบครัวยุค	3.61	0.70	3.70	0.77	3.79	0.64	3.82	0.45	3.85	0.85	2.945	0.033*	<10,000– >50,000
6) การสนับสนุน	3.83	0.71	3.92	0.73	3.97	0.67	3.98	0.60	4.00	1.06	1.256	0.289	-
ภาพรวม	3.83	0.62	3.93	0.64	4.02	0.60	4.03	0.49	4.08	0.76	2.666	0.095	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่ารายได้ครอบครัวของนักเรียนมีปัจจัยในการเลือกเรียนต่อไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทศนคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและด้านครอบครัวยุคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกันและจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน จำแนกตามรายได้ของครอบครัวยุค เมื่อผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวมากกว่า 50,000 บาทต่อเดือน มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านหลักสูตรด้านทศนคติ และด้านครอบครัวยุคสูงกว่านักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวยุคมีอิทธิพลต่อโอกาส ความพร้อม และการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยทั้ง 6 ด้านจำแนกตามลักษณะการเรียนต่อ (One-way ANOVA (f-test))

ด้าน	สายอาชีพ		สายสามัญ		ประกอบอาชีพ		อื่น ๆ		F*	p-values	คู่แตกต่าง
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
1) เหตุผลส่วนบุคคล	4.18	0.68	3.99	0.70	4.10	0.69	4.00	0.66	3.775	0.037*	สายอาชีพ- สายสามัญ
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.08	0.61	4.02	0.65	4.06	0.60	3.95	0.58	1.457	0.227	-
3) หลักสูตรการเรียนการสอน	4.19	0.66	4.05	0.69	4.11	0.68	4.00	0.61	2.218	0.087	-
4) ทศนคติ	4.22	0.64	3.98	0.69	4.06	0.68	3.90	0.59	4.650	0.011*	สายอาชีพ- สายสามัญ
5) ครอบครัวยุค	4.10	0.68	3.84	0.72	3.91	0.70	3.80	0.65	5.191	0.005**	สายอาชีพ- สายสามัญ
6) การสนับสนุน	3.98	0.73	3.89	0.75	3.90	0.70	3.86	0.68	1.325	0.266	-
ภาพรวม	4.13	0.67	3.96	0.70	4.02	0.68	3.92	0.63	3.103	0.097	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่าลักษณะการเรียนต่อของนักเรียนมีปัจจัยในการเลือกเรียนต่อไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครอบครัวยุค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกันและจากการวิเคราะห์ความแตกต่างของปัจจัยในการตัดสินใจเลือก

เรียนต่อของนักเรียน จำแนกตามลักษณะการเรียนต่อ เมื่อผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนที่มีแนวโน้มเลือกเรียนต่อสายอาชีพ มีค่าเฉลี่ยปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านทัศนคติ และด้านครอบครัวสูงกว่านักเรียนที่เลือกเรียนต่อสายสามัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสายอาชีพได้รับอิทธิพลจากแรงจูงใจส่วนบุคคลและการสนับสนุนจากครอบครัวมากกว่าสายสามัญ

ตารางที่ 12 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน

ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ	ค่าเฉลี่ย(M)	S.D.
1) เหตุผลส่วนบุคคล	4.18	0.82
2) ภาพลักษณ์ของสถานศึกษา	4.13	0.79
3) หลักสูตรการเรียนการสอน	4.08	0.84
4) การสนับสนุน	3.94	1.00
5) ทัศนคติที่มีต่อการเลือกเรียนต่อ	3.73	1.14
6) ครอบครัว	3.62	1.05
รวม	3.95	0.94

จากตารางพบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=3.95, S.D.=0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเหตุผลส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด(M=4.18, S.D.=0.82) รองลงมา ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา และด้านหลักสูตรการเรียนการสอนตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยที่ในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีมุมมองที่ดีต่อการเรียน พบว่า ด้านเหตุผลส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.18) แสดงว่านักเรียนให้ความสำคัญกับความสนใจ ความสนใจ ความถนัด และแรงจูงใจภายในของตนเองในการเลือกเรียนต่อ สอดคล้องกับ (ภัคชุตตา เสรีรัตน์, 2560:3) ปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านภาพลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.13) ซึ่งแสดงว่านักเรียนให้ความสำคัญกับชื่อเสียง และคุณภาพของสถานศึกษา โดยมองว่าสถานศึกษาที่มีภาพลักษณ์ดีจะส่งผลต่อโอกาสในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ไพโรจน์ เลิศกิจเจริญผล และมังกร หริรักษ์, 2567) ที่พบว่า ภาพลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้นักเรียนตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ด้านหลักสูตร ทัศนคติ ครอบครัว และการสนับสนุน ก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน สะท้อนว่านักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรที่มีคุณภาพและได้รับการสนับสนุนจากสังคม รวมถึงทัศนคติของตนเองและแรงจูงใจจากครอบครัวในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (กิตติวินทร์ สำเภาทอง และมังกร หริรักษ์, 2567:335) พบว่า ความสนใจส่วนบุคคลและภาพลักษณ์ของสถานศึกษา เป็นตัวแปรสำคัญที่กำหนดแนวโน้มการเลือกเรียนต่อ โดยนักเรียนที่รับรู้ภาพลักษณ์เชิงบวกของสถานศึกษามีแนวโน้มตัดสินใจเรียนต่อสูงขึ้น

2. ในการเปรียบเทียบปัจจัยการเลือกเรียนต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดปัตตานีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยการเลือกเรียนต่อด้วยเพศ ปัจจัยด้านครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับทฤษฎีบทบาททางเพศของ (Eccler, 1994) พบว่าบทบาท และความคาดหวังทางสังคมที่แตกต่างกันระหว่างเพศ ในการตัดสินใจด้านการศึกษา โดยนักเรียนหญิงมักได้รับ แรงสนับสนุนและคำแนะนำจากครอบครัวมากกว่า พิจารณาด้วยระดับชั้นการศึกษา ปัจจัยด้านครอบครัวมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทัศนคติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5 มีแนวโน้มตัดสินใจเลือกเรียนต่อมากกว่า สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory, 1943) พบว่าเมื่อบุคคลมีความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองแล้ว จะมุ่งสู่ความต้องการขั้นสูงสุดคือการบรรลุศักยภาพของตนเอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งใกล้จบการศึกษามีแรงผลักดันที่จะตัดสินใจเรียนต่อเพื่อบรรลุเป้าหมายในชีวิตของตนเองสูงกว่านักเรียนระดับชั้นอื่น พิจารณารายได้ครอบครัว ปัจจัยด้านทัศนคติมีความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเหตุผลส่วนบุคคล ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านครอบครัว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีที่มีรายได้ครอบครัวสูงมีแนวโน้มตัดสินใจเรียนต่อมากกว่ากลุ่มรายได้ต่ำ สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของวรูม (Expectancy Theory, Vroom, 1964) พบว่า บุคคลจะเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อเชื่อว่าการความพยายามของตน จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คุ้มค่าและตอบสนองเป้าหมายชีวิตได้ พิจารณาตามลักษณะการเรียนรู้ ปัจจัยการเลือกเรียนต่อในส่วนของการเรียนต่อในด้านใดนั้นได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านเหตุผลส่วนบุคคล และด้านทัศนคติ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีแนวโน้มเรียนต่อสายอาชีพสูงกว่าสายสามัญ สอดคล้องกับทฤษฎีทัศนคติและพฤติกรรมตามเหตุผลของ (Ajzen และ Fishbein, 1980) พบว่า พฤติกรรมการเลือกเรียนต่อขึ้นอยู่กับเจตคติ และบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งกำหนดแนวทางการตัดสินใจของนักเรียนให้อสอดคล้องกับแรงสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรศักดิ์ กิ่งจันทร์ และคณะ, 2566:53) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ อาชีพของผู้เรียน รายได้ครอบครัว และการพึงพิงในครอบครัว โดยผู้ที่มาจากครอบครัวรายได้ปานกลางมีแนวโน้มเรียนต่อสูงกว่า และผู้ที่มีภาวะดูแลสมาชิกในครอบครัวมีแนวโน้มเรียนต่อต่ำกว่า งานวิจัยของ (กิตติวินทร์ สำเภาทอง และมังกร หริรักษ์, 2567:335) พบว่า ความเห็นของผู้ปกครองและภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในการเลือกเรียนต่อในสายอาชีพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของปัจจัยครอบครัว ในการหล่อหลอมทัศนคติและทิศทางการศึกษาในพื้นที่ชายแดนใต้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียน ดังนั้นควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการแนะแนวและสนับสนุนบุตรหลานมากขึ้น โดยอาจจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับเส้นทางการศึกษาต่อ เพื่อสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการศึกษาต่อ

2. ควรพัฒนาทัศนคติและแรงจูงใจของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณค่าและโอกาสของการศึกษาต่อ เช่น การฝึกทักษะจริง โครงการแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความสนใจ ความมั่นใจ และความภาคภูมิใจของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมโรงเรียนเอกชนในหลายจังหวัดของภาคใต้เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในแต่ละพื้นที่

2. ควรนำผลการวิจัยไปเปรียบเทียบกับนักเรียนที่เรียนสายสามัญ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างด้านค่านิยม ทัศนคติ และโอกาสทางอาชีพ

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจเพิ่มตัวแปรใหม่ เช่น อิทธิพลของเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลด้านการศึกษาต่อ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

- กิตติวินท์ สำเภาทอง และมังกรหริรักษ์. (2567, มีนาคม-เมษายน). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยภาครัฐในสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม. นวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 6 (2), 329-338.
- จิรศักดิ์ กิ่งจันทร์, บุญธรรม ราชรักษ์ และตรีณัฐ ไพชยนต์วิจิตร. (2566, เมษายน-มิถุนายน). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. สุทธิปริทัศน์, 37 (2), 42-56.
- จุไรรัตน์ ศิริมั่งมุล. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเภทโควตาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2562. สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จำลอง นามูลตรี. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช .
- ไพโรจน์ เลิศกิจเจริญผล, และมังกร หริรักษ์. (2567, มกราคม-เมษายน). ปัจจัยในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อี.เทค). วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 11(1), 311-325.
- ภคชуда เสรีรัตน์. (2560). ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ยุพา ไทยพิทักษ์. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่ออาชีวศึกษาเอกชน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ณ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธิตบริหารธุรกิจ หอนงจอก กรุงเทพมหานคร. งานวิจัยสถาบัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสาธิตบริหารธุรกิจ.
- วันวิสา ชมพูวิเศษ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุไบชะ จ้างลักษณ์. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. งานวิจัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุพรรณ ร่มลำดวน. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานเทคโนโลยีจังหวัดสมุทรสาคร. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- Boateng, C., Ackon, F., & Nyarko, I. K. (2024). Factors Influencing Students' Choice of Technical and Vocational Education and Training (TVET) Pathway in the Central Region of Ghana. *African Journal of Empirical Research*, 5(4), 1826-1838. <https://doi.org/10.51867/ajemet.5.4.152>
- Liu, H., Wonglek, P., Rungruang, P., & Chen, W-K. (2024). The Factors Affecting Student's Careers Decision-Making: Case Study – Weifang Vocational Colleges, China. *International Journal of Development Administration Research*, 7(1), 138-153.
- Rahdiyanta, D., Syauqi, K., & Arifin, A. (n.d.). Internal factors that are influencing in determining the selection of expertise programs in vocational high school. *Jurnal Pendidikan Vokasi*. <https://doi.org/10.21831/jpv.v12i2.50923>